

Акт

обстеження насаджень, що потребують суцільної санітарної рубки по філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

13.03.2025р.

с. Геронимівка

Комісією в складі: головного спеціаліста відділу лісового господарства, охорони і захисту лісів Центрально – Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства ЗАВАДСЬКОЇ Тетяни, начальника відділу діагностики ДСЛП «Херсонлісозахист» ДОМАНЧУК Олени, начальника відділу нагляду та прогнозу ДСЛП «Херсонлісозахист» РУДЬ Раїси, інженера лісового господарства I категорії Черкаського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України» СИДОРЕНКА Олександра, інженера охорони й захисту лісу Черкаського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України» КОЗКИ Вадима, лісничого Дахнівського лісництва БАСАРАБА Олександра, лісничого Дубіївського лісництва КОЗАЧЕНКА Ігоря, в присутності представників органів місцевого самоврядування, проведено з 10 по 13 березня 2025 року обстеження лісових насаджень Черкаського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України» (далі – Надлісництво) з метою здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів загальною площею **57,4 га**.

Таксаційна характеристика обстежених лісових насаджень відповідно до Проектів організації та розвитку лісового господарства (таксаційний опис, відомості поквартальних підсумків) 2014 року, наведена в таблиці:

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер підвиділу	у тому числі площа, можлива для експлуатації	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності
						склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1 гектар	
Дубіївське	175	4	8,0	2	1,3	10СЗ	37	0,9	1	16	20	260	2
Дубіївське	195	4	1,1		1,1	10СЗ+ГЗ	61	0,8	1А	25	32	430	2
Дубіївське	197	1	3,2		3,2	9СЗ1ДЗ+БП	66	0,7	1А	25	30	380	2
Дубіївське	197	3	9,7		9,7	10СЗ+ДЗ+ЛПД	56	0,7	1А	24	30	370	2
Дубіївське	197	8	3,0	1	0,9	8СЗ2ДЗ	65	0,8	1	24	28	370	2
Дубіївське	197	8	3,0	2	1,0	8СЗ2ДЗ	65	0,8	1	24	28	370	2
Дубіївське	207	1	3,3		3,3	9СЗ1ДЗ	55	0,8	1А	24	28	380	2
Дубіївське	207	2	4,7		4,7	9СЗ1ДЗ	66	0,7	1А	25	32	340	2
Дубіївське	207	6	9,0		9,0	9СЗ1ДЗ	66	0,7	1А	26	32	390	2
Дубіївське	207	22	4,2		4,2	10СЗ+ДЗ+БП	65	0,7	1А	25	32	380	2
Дубіївське	207	23	4,2	1	1,7	10СЗ+ДЗ+БП	54	0,9	1	20	20	360	2
Разом по л-ву			53,4		40,1								
Дахнівське	30	10	15,0	2	5,2	10СЗ	62	0,70	1А	25	28	385	2
Дахнівське	30	14	21,0	1	0,6	10СЗК	86	0,80	1А	30	36	555	2
Дахнівське	51	1	34,0	2	3,5	9СЗ1ДЗ	76	0,60	1	26	36	340	2
Дахнівське	51	3	21,0	1	2,0	8СЗ1ДЗ1БП	63	0,70	1	23	28	310	2

Дахнівське	80	1	4,8	1	1,3	10СЗ+ГШМ	100	0,50	1	29	44	330	2
Дахнівське	80	1	4,8	2	1,5	10СЗ+ГШМ	100	0,50	1	29	44	330	2
Дахнівське	110	4	25,0	2	2,0	10СЗ+ДЗ	62	0,80	1Б	27	32	480	2
Дахнівське	111	4	9,0	1	1,2	10СЗ	53	0,90	1Б	25	28	490	2
Разом по л-ву			134,6		17,3								
Разом ССР по філії:			57,4										

В результаті обстеження встановлено:

На момент огляду хвойні ділянки Дахнівського та Дубіївського лісництв Черкаського надлісництва, представлені для лісопатологічного обстеження, знаходяться в незадовільному санітарному стані. На його погіршення вплинула ситуація, викликана масовим всиханням соснових насаджень, в результаті спалаху масового розмноження стовбурових шкідників з родини Iridae. Характер розподілу всихання деревостану: наявність куртинно - суцільно розташованих дерев сосни, в більшості V категорії стану з яскраво – червоною глицею. Всохли, переважно, чисті сосняки середнього та старшого віку.

На всіх оглянутих ділянках Надлісництва зустрічаються дерева, зовні III категорії санітарного стану, із зеленою глицею, але вже з локально відшарованою корою, під якою сліди пошкодження стовбуровими шкідниками – маточні ходи та льотні отвори.

При обстеженні, оглядаючи соснові стовбури V категорії, відмічаємо масове пошкодження комплексом стовбурових шкідників, а саме верхівковим та шести зубчастим короїдами, малим сосновим лубоїдом та вусачами, рідше златками. Кора на стовбурах локально або повністю відшарована, де вже спостерігається враження дереворуйнівними грибами. На стовбурах присутні імаго та личинки шести зубчастого короїда. При огляді гілок (гілкопад) виявлені імаго верхівкового короїда. Ці шкідники тягнуть за собою офіостомові гриби, що вражають найціннішу частину деревини, і вона синіє. Короїдам вистачає один місяць, щоб знищити дерево.

По Дубіївському – квартал 207 виділ 6, крім короїдного враження соснових дерев, спостерігаємо дуже зрідженість деревостану до критичної повноти, в результаті проведених у минулому вибіркового санітарних рубок по причині ослаблення лісових насаджень, які викликані глобальною зміною клімату: аномально високою весняно – осінньою температурою повітря, засухою, зміною гідрологічного режиму ґрунтів, а також вітровалами сухостійних дерев, вражаюче розповсюдження омели австрійської - рослини – напівпаразита, а також пошкодження ослабленого насадження стовбуровими шкідниками та враженнями хворобами лісу.

По Дубіївському лісництві на ділянці 197 виділ 1 залишити як насінники дерева сосни II та III категорії – 67 штук.

По Дахнівському лісництву в соснових масивах - квартал 30 виділ 10.2, квартал 30 виділ 14.1 (осередок кореневої губки), квартал 51 виділ 1.2, квартал 51 виділ 3.1 відмічаємо критичну повноту насаджень, інтенсивне розмноження рослини – напівпаразита омели австрійської, яка ослабила дерева, крони яких заселені омелою понад 30 відсотків, які на час обстеження вже з жовто – червоною або відсутньою глицею та із суховершинністю.

Слід зазначити, на майже всіх ділянках Надлісництва зустрічаються повалені сухостійні дерева із зламами в комелі, також спостерігається інтенсивне розмноження рослини – напівпаразита омели австрійської, що додатково суттєво ослабили соснові насадження. На всіх ділянках присутні дерева, крони яких заселені омелою понад 30 відсотків, які на час обстеження вже були з червоною та відсутньою глицею (V – VI категорії санітарного стану).

Таким чином, в обстежених соснових насадженнях Надлісництва проведення вибіркового санітарних рубок недоцільне, так як на даний час ділянки переважно із куртинно – суцільно розташованими деревами V категорії та із критичним показником повноти. Тому проведення лісогосподарського заходу, а саме вибіркової санітарної рубки, призведе до зменшення повноти насаджень нижче встановленого критичного показника повноти, згідно п. 27 «Санітарних правил в лісах України».

Обстежені ділянки по лісництвам, які відсутні на обліку, занести в Книгу обліку шкідників та хвороб лісу як комплексний осередок стовбурових шкідників, а саме верхівкового та шестиzubчастого короїдів, малого соснового лубоїда, вусачів.

Пошкоджені насадження є небезпечними об'єктами розповсюдження осередків вторинних шкідників та хвороб лісу в суміжних насадженнях.

Неприйняття заходів з поліпшення санітарного стану соснових насаджень зумовить надзвичайні наслідки: подальше поширення верхівкового та шестиzubчастого короїдів, масовий розвиток вторинних стовбурових шкідників по всій площі хвойних насаджень Надлісництва, значні економічні втрати внаслідок переходу ділової деревини у дров'яну при її посинінні та пошкодженні стовбуровими шкідниками.

Характер всихання обстежених насаджень куртинно - суцільний. Тип всихання – різкий.

Для наведення належного санітарного стану лісів Черкаського надлісництва, з метою запобігання розповсюдженню хвороб та шкідників лісу, недопущення втрати технічної якості деревини, доцільно провести **суцільну санітарну рубку загальною площею 57,4 га** :

Дахнівське лісництво – 17,3 га: квартал 30 виділ 10.2 площа 5,2 га; квартал 30 виділ 14.1 площа 0,6 га; квартал 51 виділ 1.2 площа 3,5 га; квартал 51 виділ 3.1 площа 2,0 га; квартал 80 виділ 1.1 площа 1,3 га, квартал 80 виділ 1.2 площа 1,5 га, квартал 110 виділ 4.2 площа 2,0 га; квартал 111 виділ 4.1 площа 1,2 га.

Дубіївське лісництво – 40,1 га: квартал 175 виділ 4.2 площа 1,3 га; квартал 195 виділ 4 площа 1,1 га; квартал 197 виділ 1 площа 3,2 га; квартал 197 виділ 3 площа 9,7 га; квартал 197 виділ 8.1 площа 0,9 га; квартал 197 виділ 8.2 площа 1,0 га; квартал 207 виділ 1 площа 3,3 га; квартал 207 виділ 2 площа 4,7 га; квартал 207 виділ 6 площа 9,0 га; квартал 207 виділ 22 площа 4,2 га; квартал 207 виділ 23.1 площа 1,7 га.

Лісгосподарські заходи на обстежених ділянках провести згідно вимог:

- «Санітарних правил в лісах України», затверджених постановою КМУ від 27 липня 1995 року № 555;
- ст. 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»;
- заліснення зрубів провести згідно Правил відтворення лісів, затверджених Постановою КМУ від 01.03.2007 р. № 303;
- вивезення деревини з насаджень здійснювати одночасно з її заготівлею після приймання в установленому порядку заготовленої деревини;
- очистку лісосік провести, дотримуючись Правил пожежної безпеки в лісах України, затверджених наказом Держкомлісгоспу України від 27.12.2004 № 278.

Акт складений в трьох примірниках.

Додаток: фотоматеріали.

Головний спеціаліст відділу лісового господарства, охорони і захисту лісів Центрально – Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства

 Тетяна ЗАВАДСЬКА

Начальник відділу діагностики ДСЛП «Херсонлісозахист»

 Олена ДОМАНЧУК

Начальник відділу нагляду та прогнозу ДСЛП «Херсонлісозахист»

 Раїса РУДЬ

Інженер лісового господарства I категорії Черкаського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

 Олександр СИДОРЕНКО

Інженер охорони й захисту лісу Черкаського надлісництва філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України»

 Вадим КОЗКА

Лісничий Дахнівського лісництва

 Олександр БАСАРАБ

Лісничий Дубіївського лісництва

Ігор КОЗАЧЕНКО

Представники органів місцевого самоврядування

Начальник відділу містобудування,
архітектури, земл. відносин,
комун. власності, рект
виконавчого комітету
Руськопоміненської сільської ради

Василина Басюк

Фотоматеріали до акту від 13.03.2025 року обстеження насаджень, що потребують суцільної санітарної рубки по філії «Центральний лісовий офіс» ДП «Ліси України» на 2025 рік

